

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ» Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Рік навчання: <u>1-й</u>, семестр <u>2-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д.е.н., проф. Вдовенко Лариса Олександрівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	vdovenko_larisa@i.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансова політика держави» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 22 год., самостійна робота - 74 год.

Формат проведення: лекції, практичні, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з такої дисципліни: «Міжнародний агробізнес».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні такої дисципліни: «Податковий менеджмент», а також при написанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Є теоретичні та методичні засади формування фінансової політики держави та механізм її реалізації.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Полягає у формування у студентів системи знань з теорії та практики організації фінансових відносин між суб'єктами ринкової економіки у межах окремих сфер і ланок фінансової системи країни.

Завдання вивчення дисципліни

- Завданнями вивчення дисципліни «Фінансова політика держави» є:
- ознайомлення студентів з теоретичними та організаційними основами сучасної фінансової політики України;
 - поглиблене вивчення нормативно-правових актів в сфері фінансової

політики України та їх практичного використання;

- сформувати основи знань щодо умов, форм, методів, основних інструментів реалізації фінансової політики держави та порядку їх застосування;

- опанувати практичні навички з реалізації фінансової політики держави на рівні підприємства, регіону, галузі, держави.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

фахові компетентності спеціальності:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН9. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади формування фінансової політики держави	2	1	6
2	Тема 2. Податкова політика в системі фінансового регулювання економіки	2	2	6
3	Тема 3 Бюджетна політика як складова соціально-економічного розвитку країни.	2	2	6
4	Тема 4. Формування монетарної політики.	2	2	6
5	Тема 5. Фінансова політика місцевого розвитку	2	2	6
6	Тема 6. Фінансова політика в аграрному секторі економіки.	2	2	8
7	Тема 7. Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності.	2	2	6
8	Тема 8. Фінансова політика суб'єктів господарювання	2	2	6
9	Тема 9. Фінансова політика в сферах фондового та страхових ринків.	2	2	6
10	Тема 10. Антимонопольна політика	2	-	6
11	Тема 11. Митна політика.	2	1	6
12	Тема 12. Політика внутрішньої та зовнішньоекономічної безпеки держави.	2	2	6
Разом		24	22	74

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Вона організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	10	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль
2	Підготовка до контрольних заходів та підсумкового контролю	10	впродовж семестру	Усне та письмове опитування, тестовий контроль
3	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	34	2 рази в семестр	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Індивідуальне завдання	20	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль
Разом		74		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- Акімова Л., Клименко В., Докієнко Л. Фінансовий ринок : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 358 с.
- Гудзь О.Є., Стецюк П.А. Фінансова політика підприємства: навч. посіб. Львів: ЛігаПрес, 2017. 120 с.
- Мельник Т.А., Сибірцев В.В. Страхування : навчальний посібник. Кропивницький : ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307 с.
- Петрушенко Ю. М., Венцель В.Т., Височина А. В. Фінансова політика місцевого розвитку: *монографія*. Суми: Сумський державний університет, 2020. 380 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79909>.
- Фінансова політика в аграрному секторі економіки: стан та перспективи: *монографія* / [І. В. Абрамова, О. М. Віленчук, Д. І. Дема та ін.]; за ред. проф. Д. І. Деми. Житомир: ЖНАЕУ, 2015. 364 с.
- Фінансова політика держави: монографія / М. Д. Пасічний. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2019. 440 с.
- Фінансова політика зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / В. П. Хомутенко, І. С. Луценко, А. В. Хомутенко, О. Г. Волкова. Харків: «Діса плюс», 2018. 370 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7569>

Додаткова література:

- Вдовенко Л.О., Воловодівський Р.Р., Євтухівський М.С. Формування ефективного механізму кредитування малого та середнього бізнесу в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2018. №20. С. 221-226.
- Вдовенко Л.О., Михальчишин М.С., Степовий В.О. Роль фінансового менеджменту в діяльності підприємств. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2018. №13(53). С. 11-15
- Вдовенко Л.О. Методичні підходи оцінки ефективності кредитних відносин. *Економіка та суспільство*. Вип.17. 2018. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/Ekonomika-i-suspilstvo-17-2018.pdf>
- Вдовенко Л.О. Методичні підходи оцінки ефективності кредитних відносин. *Економіка та суспільство*. 2018. №17. С.518-523. URL: <http://economyandsociety.in.ua>
- Вдовенко Л.О., Вдовенко С.А. Стан та перспективи розвитку аграрного сектору в контексті державної політики фінансової підтримки товаровиробників. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2018. №3. С.113-122
- Вдовенко Л.О. Кредитна політика системно важливих банків в Україні. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. - 2018. №11. С.73-83.
- Вдовенко Л.О. Депозитна політика банку як основа забезпечення

стійкості й надійності ресурсної бази. *Інфраструктура ринку*. 2019. №27. С. 278-283.

8. Вдовенко Л.О. Кредитна політика системно важливих банків в Україні. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №11(39). С.73-83.

9. Вдовенко Л.О., Мороз К.М., Ковальчук Т.В. Грошово-кредитна політика НБУ та її вплив на банківську діяльність. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип.35. С. 362-368.

10. Вдовенко Л.О. Фінансовий аспект діяльності підприємств малого і середнього бізнесу в аграрній сфері та їх роль у розвитку сільських територій. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. №2. С. 26-37.

11. Вдовенко Л.О., Вдовенко І.С. Фінансові механізми впливу на розвиток підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. №1. С. 77-94.

12. Вдовенко Л.О. Ефективність управління активами – основа зростання фінансового потенціалу підприємств аграрного сектора економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 37. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/issue/view/37/>.DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-37-26>.

13. Parvin M., Islam Md. M., Vdovenko L. Impact of Non-Performing Loans on the Growth of the Banking Sector in Bangladesh. *Accounting and Finance*. 2023. № 1 (99). P. 79-90.

DOI [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-1\(99\)-79-90](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-1(99)-79-90).

14. Vdovenko L., Ktitor K., Dronchak V. Monetary measures of the nbu in the state finance management system. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 5 (73). Т. 2. С. 112-117.

DOI: 10.25313/2520-2294-2023-5-8888.

URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2023/5/>

15. Вдовенко Л. О., Тітов Д. В. Безпека підприємств аграрного сектора економіки: загрози та наслідки. *Агросвіт*. 2023. № 20. С. 16-22.

DOI: 10.32702/2306-6792.2023.20.15.

URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/2288/2320>

16. Вдовенко Л. О., Тітов Д. В., Герасимчук В.Г. Інвестиційна складова розвитку сільських територій України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2023. № 3(65). С. 51-72. DOI: 10.37128/2411-4413-2023-3-4

17. Вдовенко Л. О., Слободянюк В.В., Терлецький П.Г. Формування умов безпечного підприємництва в аграрному бізнесі. *Ефективна економіка*. 2024. №2.DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.26>

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3081/3117>.

18. Вдовенко Л. О., Кравчук М.А. Особливості просторової структури сільських територій. *Наукові перспективи*. 2024. № 4 (46). С. 546-559.

DOI: 10.52058/2708-7530-2024-4(46)-546-558

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/10991/11050>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека економіста. URL: [http:// www.library.if.ua](http://www.library.if.ua)
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: kmu.gov.ua
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: me.gov.ua
5. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: ukrstat.gov.ua
6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: bank.gov.ua
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfint.gov.ua>
9. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.
10. Фінансовий ринок. URL: [http:// www.finmarket.info](http://www.finmarket.info)

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Індивідуальне завдання	6
3	Виконання контрольних робіт, тестування, усне опитування	10
4	Атестація	10
5	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
7	Індивідуальне завдання	6
8	Виконання контрольних робіт, тестування, усне опитування	10
9	Атестація	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни